

LUNGA

Lungfunktion efter cancerbehandling i barndomen

BAKGRUND

Vissa läkemedel och strålbehandling mot bröstkorgen kan påverka din lungfunktion efter att behandlingen är avslutad.

SALUB

Svenska Arbetsgruppen för
LångtidsUppföljning efter Barncancer

DU HAR FÅTT BEHANDLING SOM KAN GE NEDSATT LUNGFUNKTION

Läkemedel och strålbehandling mot bröstkorgen kan påverka lungans funktion. Det är viktigt att du är känner till vilka symptom du ska vara uppmärksam på och söka vård om du får sådana symptom. Det är också viktigt att du vet vad du själv kan göra för att hålla dina lungor så friska som möjligt. Även om du fått en behandling som kan ge nedsatt lungfunktion är det inte säkert att just du kommer att få några problem.

VEM LÖPER RISK ATT FÅ NEDSATT LUNGFUNKTION?

De behandlingar som används för att behandla barn-cancer och som är mest förknippade med risk att få nedsatt lungfunktion är:

- Vissa cytostatika:
 - Busulfan
 - Lomustin
 - Carmustin
 - Bleomycin
- Strålbehandling mot bröstkorg eller lungor
- Helkroppsbestrålning
- Operation i lungorna
- Stamcellstransplantation som gett s.k. Graft vs Host disease (GvHD)

Det finns även andra faktorer som ökar risken för nedsatt lungfunktion:

- Svår lunginflammation
- Rökning
- Lungsjukdom sedan tidigare (t.ex. astma)

HUR UPPTÄCKER MAN NEDSATT LUNGFUNKTION?

Efter avslutad behandling görs lungfunktionsundersökning då man blåser i en speciell apparat och lungans volym, elasticitet samt förmåga att transportera syre från inandningsluften mäts. Nedsatt lungfunktion kan dock utvecklas senare i vuxen ålder.

De vanligaste symptomen på nedsatt lungfunktion är:

- Långdragen hosta
- Andfåddhet
- Trötthet vid ansträngning på ett sätt som du inte haft tidigare
- Upprepade lunginflammationer

VAD KAN JAG GÖRA SJÄLV FÖR ATT HÅLLA LUNGORNA FRISKA?

- INTE RÖKA. Rökning ökar kraftigt risken för lungsjukdom (och cancer). Därför är vår tydliga rekommendation att INTE RÖKA.
- Regelbunden fysisk aktivitet och hälsosam kosthållning.
- Om du redan har besvär från lungorna bör du vaccinera dig årligen mot influensa och även se till att du har bra skydd mot bakterien pneumokocker.
- Tala om för läkaren när du söker sjukvård att du fått en behandling som kan ge nedsatt lungfunktion.
- Om du har fått läkemedlet Bleomycin i din cancerbehandling är det extra viktigt att tala om det för läkaren, särskilt om du ska sövas och få syrgas.
- Om du har fått läkemedlet Bleomycin och vill dyka med tuber, behöver du genomgå läkarbedömning innan.

RÅD OM FYSISK AKTIVITET OCH KOST FINNS PÅ:

Fysisk aktivitet – Folkhälsomyndigheten – www.folkhalsomyndigheten.se

Kostråd – Livsmedelsverket – www.livsmedelsverket.se

DETALJERADE REKOMMENDATIONER KRING UPPFÖLJNING EFTER BARNCANCER FINNS PÅ:

Nationella vårdprogram cancer – RCC – www.cancercentrum.se

Om du har några frågor är du välkommen att kontakta din uppföljningsmottagning eller prata med din läkare på vårdcentralen.

